

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Roberto Bellarmini Politani, Societatis Iesu, S. R. E.
Cardinalis, Institutiones linguæ Hebraicæ**

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

[Genf], 1619

De duodeuiginti generibus carminis compositi. 6.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69647](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-69647)

cum, eo quòd ex duabus quadratis dimensionibus constet.

2 Quòd autem partim ex תנועות *tenunghoth*, partim ex יתר *iated*, conflatur, dicitur שיר מורכב *scir murechav*, carmen compositum. De cuius generibus, ac dimensionibus proximo capite agemus.

CAP. VI.

De duodenigenti generibus carminis compositi.

Rimū quidem Iambo constat & spondæis duobus.

קצתם עתקים
קצתם נתשלים

Ketsatham nghattikim

Ketsatham nechscialim.

Quidam eorum (sunt) fortes,

Quidam eorum infirmi.

2 Secundum Spondæo, Iambo, & Spondæo.

רפה בהתפלל

R

נדע

יִרְעַ בְּעֵינֵי אֱלֹהִים

Raphe behithpallel
Ierangh benghene el.

Remissus in precando

Displicebit in oculis Dei.

3 Tertium Spondæo, Bacchio, &
Iambo.

בָּרָא אֱלֹהִים אֲנוֹשׁ

בְּגַן מְרִימוֹ לְרוֹשׁ

Bara elohim enosc
Baggan merimo larosc.

Creavit Deus hominem

In horto, extollens eum in principem.

In fine Segor, seu clausulæ, muta-
tur etiam Iambus in Spondæum, vt
hîc vides.

4 Quartum constat Cretico, Spō-
dæo & Iambo.

טוֹב יְהוֹשׁוּעַ שְׁלַח לִי

חֲנֹךְ קְרוֹשׁ בְּלִבִּי

Tou iehosciuangh scielach li
Chinnecha kadosc belibbi.

Bone Iesu mitte mihi

Grā

Cratiam tuam sanctam in cor meum.

5 Quintum Spondæo, & duobus
Bacchiis.

יבש בקראי גדוני

דבק לחכוי לשוני

Iavesc bekorei gheroni

Davek lechicchi lescioni.

Aruit in clamore meo guttur meum.

Adhæsit faucibus meis lingua mea.

6 Sextum Spondæo, Iambo, &
duobus Spondæis.

קומה אלהים עזרתה

לי וענה בצרתה

Kuma elohim nghezratha

Li vanghane battsaratha.

Surge Deus in auxilium

Mihi, & exaudi in tribulatione.

7 Septimum Iambo, Spondæo,
Iambo, Spondæo.

אשר ילק ברך רע

אבל קול צוררו ושמעו

Afcier ielec bederec rangh

Avalkol tforarau ifcmangh.

R 2

Qui

Qui ambulat in via mala

Sanè vocem hostium (demonum) suorum audiet.

8 Octauum Iambo, duobus Spondais, & Bacchio.

מְהַלֵּל לְעוֹלָם אֱלֹהִים

אֲשֶׁר עָשָׂה עִמִּי חַסְדִּים:

Mehullal langholam elohim

Afcier nghafa nighimmi chafadim:

Laudandus in æternum Dominus,

Qui fecit mecum misericordias.

9 Nonum quatuor Creticis.

כָּל אֲשֶׁר מַעֲשֵׂי גִדְלָךְ יִדְעוּ

בְּאֵמֶת וְחַמּוּד שׁוֹבֵךְ שְׂבָחוֹ:

Col afcier manghase gudlecha iadenghu

Beemeth vachamud tuvecha scivchu.

Omnes, qui opera magnitudinis tue intellexerunt,

In veritate, & desiderio bonitatem tuam predicauerunt.

10 Decimū Iambo, duobus Spondais,

dæis, Iambo, & Spondæo, tamen
 primo loco Spondæus, secundo etiã
 Iambus esse potest.

בשם אל חי הגיון לשוננו

בעוד רוח חיים באפנו

Besciem el chai hegjon lescionenu

Benghod ruach chajim beappenu.

In nomine Dei viui sermo lingua nostræ

Quandiu spiritus vitæ in naribus nostris.

11 Undecimum Spondæo, Iambo
 Spondæo, Iambo, & Molosso, vel
 Spondæo.

עת שערך רצון להפתח

היום אהי כפי לאל שושח

Ngheth scianghare ratson lehippa-
 theach

Hajiom ehi cappai leel scioreach:

Tempus (est vt) portæ bonæ voluntatis a-
periantur,

Hodie ero manus meas ad Deum expan-
surus.

12 Duodecimum Iambo, vel Spon-
 dæo, Spondæo, vel Iambo, Iambo,

R 3

Spon-

Spondæo, Bacchio.

דָּאוּ סֵפֶר בְּהוֹר שֵׁפֶר וּפְיוֹ

פְּנֵי רַעְיוֹ מְבִישׁ הוּ וּמַלְבִּין:

Reu sepher behod sciepher vejophjō

Pene renghau mevajjesch hu umalbin

Intuemini librum in magnificentia, decore,

& pulchritudine eius,

Facies suorum sociorum confundit, & pal-

lidas reddit.

Elias in radicibus Kimchi. Sed
abest rhythmus.

13 Tertiumdecimum binis Spon-
dæis, & Iambis alternis, & Iambo.

כֶּפֶּא אָוִי קַהַל וְשֵׁר עֲלִיּוֹן

מִכָּל שְׁלִיחִים עִם עֶזֶר אֲבִיוֹן:

Chepha aui kahal vefar ngheljon

Miccol scielichim nghan nghanzor

evjon.

Petre pater Ecclesie, ac Princeps excelsæ

Pra omnibus Apostolis, populum in una

pauperem.

14 Quartumdecimum constat ex
quinque Bacchiis.

לְרַבֵּר

לְדַבֵּר תְּהִלּוֹת לַמִּירָם לְכֹל כָּל מְשִׁיחִים
וְהִי יִלְדָה אֱלֹהִים בְּתוֹמוֹת בְּתוּלִים:

Ledabber rehilloth lemirjam lecu col
mescichim

Vehi ialeda elohim bethummoth
bethulim.

Ad dicendum laudes Mariae venite omnes Christiani,

Quia ipsa peperit Deum in integritate virginitatis.

15 Quintumdecimum componitur ex primo: cuius idcirco metrum tantum duplicatur.

— — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — —

Huius generis duo disticha allata sunt supra extremo capite quinto, numer. 7. ex Elia cantico quarto pro carmine מְחֻלָּק *mechullak* sive diuiso: cuius initium אַחַוָּה *achavve*, indicabo, &c. quæ est tertia rhythmici ratio.

16 Sextumdecimum ternis Spondæis, & Iambis alternis constat: hoc est Spondæo Iambo, Spondæo Iambo,

R 4 bo,

bo, Spondæo Iambo.

לי תעזור אלי יודי יחזיק
הנה בלי עזרתך אינני לריק:

Litanghazor eli vejadi iachazik

Hinne beli nghezrathecha igangh
lerik.

*Me iuua Deus meus, & manum meam
confirma,*

Ecce sine ope tua laboro inaniter.

17 Septimumdecimum Bacchio,
Iambo, Spondæo, Bacchio, Iambo,
Spondæo.

אמת אל אמת אתה ואם לוא ראיתך
ואולם ברוב טובך בכל עת חסיתך:

Emeth el emeth atta veim lo reithi-
cha

Veulā berov tuvach bechol ngheth
chasithicha.

*Veritas es tu Deus, veritas (inquam)
quòd si non te vidi.*

*Tamen in multitudine bonitatis tuae sem-
per speravi in te.*

18 Duodeuigesimum, & postre-
mum

mum conflatur è Spondæo, Jambo,
duobus Spondæis, Iambo, vel Bac-
chio, & Spondæo.

את־רוחך קדוש אנא שלת בנו

כִּיהו ישמח בדרך באמת לבנו

Eth ruchacha kadosc ana scielach
banu

Chi hu iesammach badad beemeth
libbentu.

*Spiritum sanctum tuum (Deus) obsecro
mitte in nos,*

*Quia ipse exhilarat duntaxat verè cor no-
strum.*

Admonitio.

1 Hæc ferè sunt carminum genera, quæ
ab insignibus auctoribus vel usurpata sunt,
vel ad usum scribendi proposita. In quibus
si se hebraica linguæ studiosus exercere
velit, præstat à quadrato, siue simplici,
omniumq; facillimo initium facere, atque
inde ad vnum, seu plura ex compositis pro-
gredi, quæ cuiusque ingenio maxime ac-
commodata videbuntur.

R 5

2 Sunt

2 Sunt qui velint cuius liberum esse no-
ua, & à superioribus diuersa carminum
genera sibi excogitare. Verùm quum tot,
ac tam varia sint nobis iam à viris peri-
tissimis huius linguæ proposita, tutius erit
horum se imitatore[m] profiteri, quàm esse
noua, ac fortasse temeraria artis auctorem.

CAPVT VII.

De figuris versuum Hebraicorum.

Habent & Hebræorum ver-
sus suas figuras: quarum no-
mina, & proprietates ex Lati-
na prosodia iam nota esse omnibus
debent.

I. *Synaresis.*

1 Reperitur hæc figura potissimum
in sceua simplici mobili, atque in v-
troque composito, cateph patach,
& cateph segol. De quibus hæc duæ
regulæ proponuntur.

2 Prima, Sceua simplex sub litera
initiali, sub daghessata, & post pun-
ctum